

Udfordringer og muligheder for Nordjysk erhvervsliv de kommende år

- Erhvervshus Nordjyllands resultatkontrakt 2019 og
erhvervsfremmestrategien for Nordjylland fra 2020

v/ Lars Erik Jønsson
Adm. direktør, Erhvervshus Nordjylland

Erhvervshusets organisering

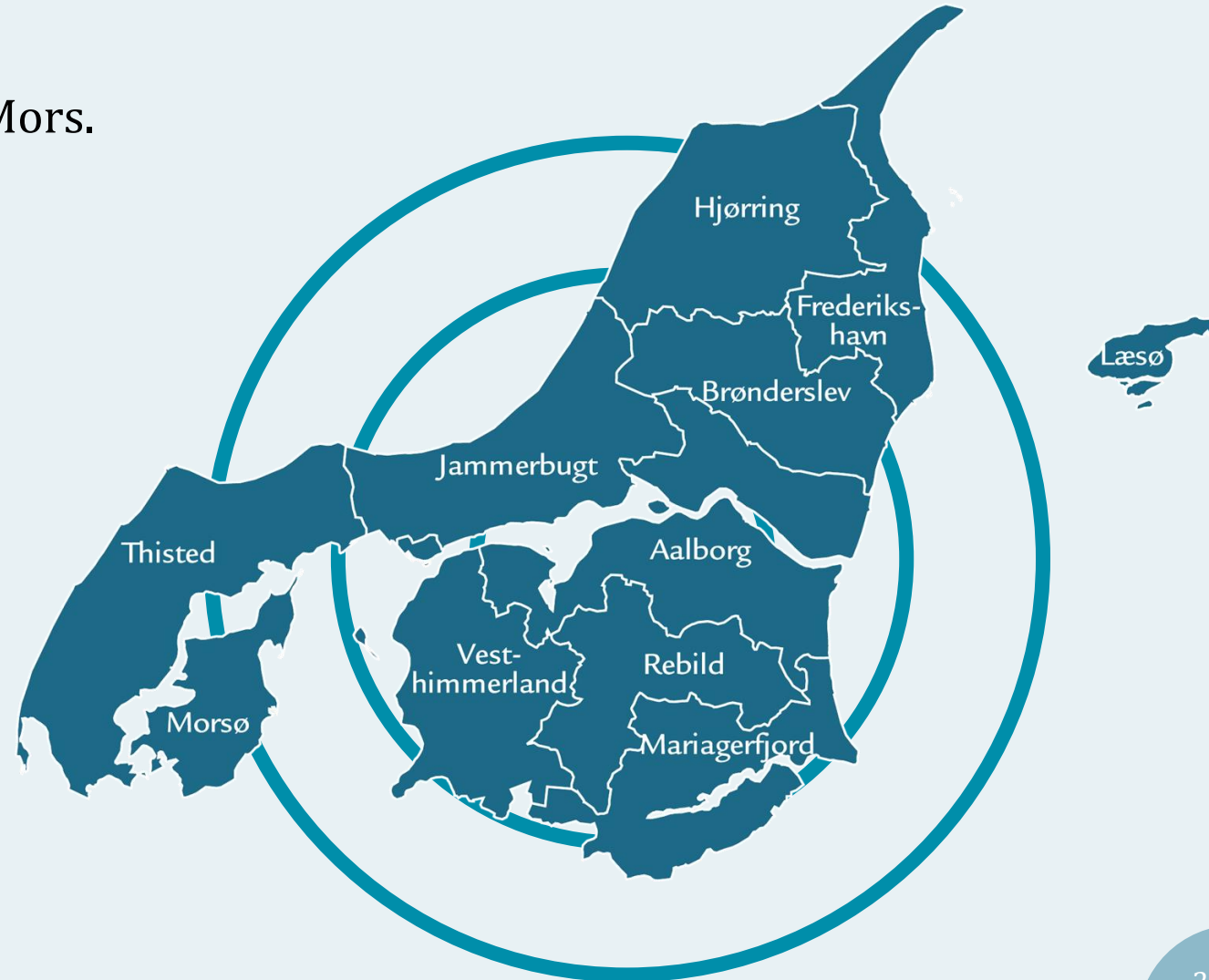
Hovedkontor i Aalborg og filial i Nykøbing Mors.

Alle Erhvervshusets ydelser er tilgængelige
begge steder – og *resten af Nordjylland.*

Bestyrelsens beslutning

2019 er et test- og læringsår for filialen

- To forretningsudviklere vil være lokaliseret på filialen og køre ud til virksomheder derfra.
- Øvrige medarbejdere vil være til stede på skift efter en plan.

Resultatkontraktmål 2019

For ErhvervsHuset

1. Virksomhedernes tilfredshed
2. Virksomhedernes oplevede effekt
3. Fælles digital indgang til ErhvervsHusene
4. Vejledning af den brede målgruppe af virksomheder
5. Specialiseret vejledning til alle virksomheder
6. Rolle som knudepunkt
7. Særlig indsatser for digital omstilling
8. Den opsøgende indsats
9. Samarbejde

Erhvervshus Nordjyllands

4 hovedopgaver

#1 Specialiseret vejledning til alle nordjyske virksomheder

Virksomheder modtager specialiseret vejledning med fokus på især digitalisering, cirkulær økonomi, internationalisering, adgang til kvalificeret arbejdskraft og finansiering

Mål med den specialiserede vejledning i 2019

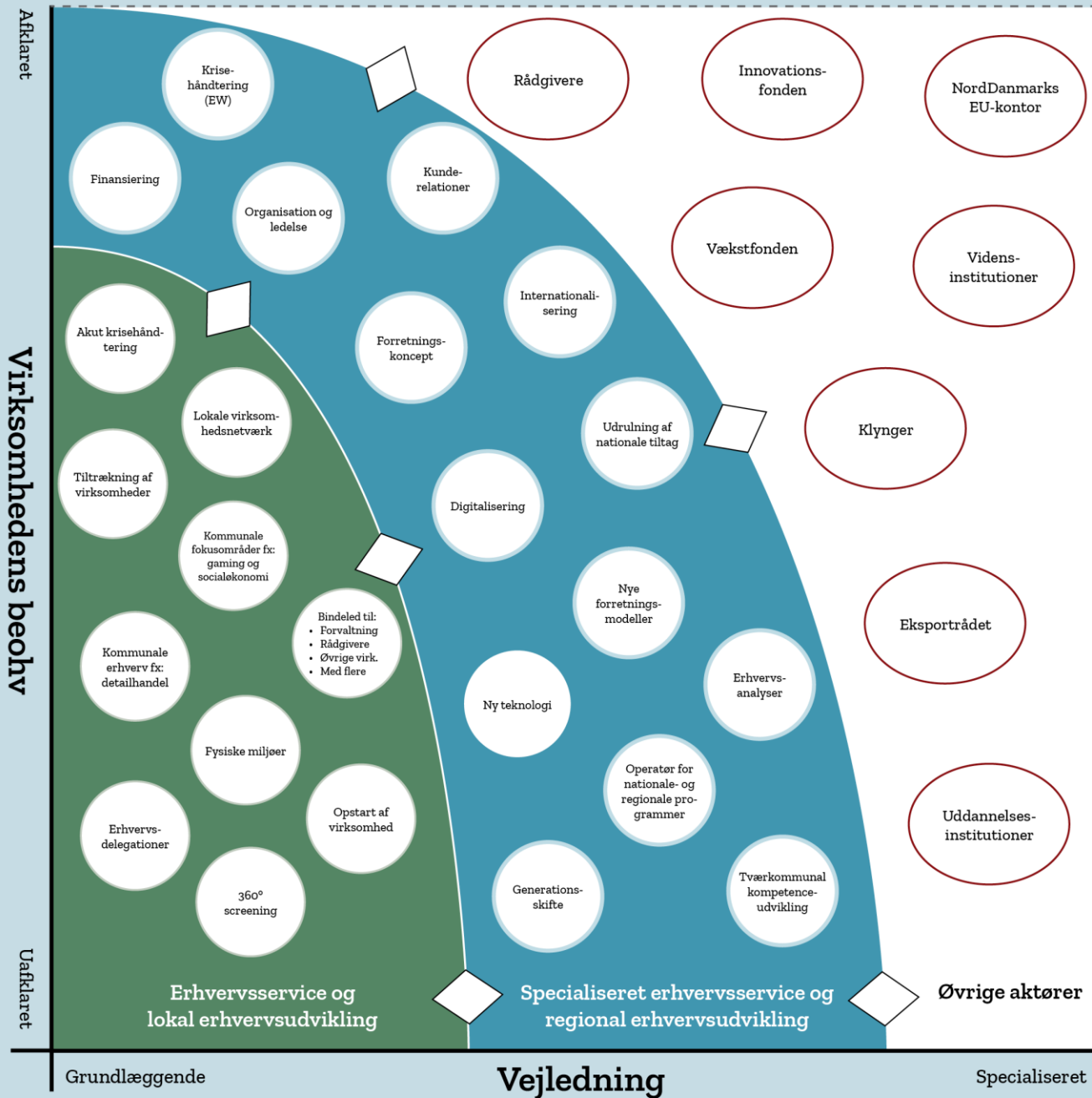
- Virksomhederne er tilfredse og oplever effekt
- Udvikling af model for hvordan der kan leveres specialiseret vejledning til alle virksomheder

#2 Stærkt knudepunkt til rette rådgiver

Vi fungerer som indgang og centralt knudepunkt. Med afsæt i virksomheders behov, vejledes om og henvises til private eller offentlige aktører, der bistår den enkelte virksomheds udvikling.

Mål for stærkt knudepunkt i 2019

- Samarbejdsaftaler med bl.a. Udenrigsministeriet, Innovationsfonden og Vækstfonden.
- Styrkelse af indsatsen og aktiviteterne i Nordjysk ErhvervsudviklingsAkademi mellem uddannelses-, arbejdsmarkeds- og erhvervsfremmeaktører, herunder styrkelse af det strategiske samarbejde med Aalborg Universitet, UCN og erhvervsskolerne.
- Styrkelse af dialogen med de enkelte kommuner og lokale erhvervskontorer.

Tanker om arbejdsdeling i erhvervsfremmesystemet - fremover

Principper

- Lave en model med fælles mål
- Lave model med plads til aftalte forskelle med de enkelte kommuner

Modelforklaring

- Farver og akser angiver organisationens (Lokale Erhvervskontorer og Erhvervshuse) primære fokus (virksomhedens behovsafklaring og vejledningens specialiseringsgrad)
- Cirklerne angiver de specifikke fagområder og arbejdsopgaver (placering er uafhængig af værdierne på akserne)
- Ovalerne angiver øvrige aktører (placering er uafhængig af værdierne på akserne)

Stærkt samarbejde mellem lokale erhvervskontorer og Erhvervshuset i dag - og endnu mere i morgen

Lokale erhvervskontorer

Grundlæggende vejledning

- Etablering
- Opstart
- Afklaring
- Særlige lokale kompetencer

Ressourcegruppe

Erhvervshuset

Specialiseret vejledning

- Digitalisering
- Industri 4.0
- Finansiering
- Internationalisering
- Ledelse/organisation
- Kvalificeret arbejdskraft
- Cirkulær økonomi

Stærkt samarbejde mellem lokale erhvervskontorer og Erhvervshuset i dag *- og endnu mere i morgen*

Mål for samarbejdet i 2019:

En konkret samarbejdsmodel med fokus på udvikling og implementering af fælles projekter/programmer for virksomhederne, hvor bl.a. de nordjyske vidensinstitutioner indgår centralt.

#3 Udviklingsprogrammer

til hjælp for udvikling af nordjyske virksomheder

Vores tilbud er sat i verden for at styrke de nordjyske virksomheder med skræddersyede udviklingsforløb, der er tilpasset netop de udfordringer, som den enkelte virksomhed står overfor.

Især omkring:

- Digitalisering
- Adgang til kvalificeret arbejdskraft
- Internationalisering

Mål for udviklingsprogrammer i 2019

Udvikling af nye programmer/projekter:

- 1) Det der er efterspørgsel efter bl.a. på baggrund af viden fra Nordjysk Virksomhedspanel og
- 2) som udvikles i tæt dialog med nordjyske aktører og de øvrige Erhvervshuse i Danmark.

#4 Regionalt center for udvikling af erhvervsfremmestrategi

Med afsæt i virksomhedernes behov og i tæt samspil med Business Region North Denmark og de 11 nordjyske kommuner tager Erhvervshuset ansvar for at styrke den strategiske erhvervsudvikling i Nordjylland.

Mål for erhvervsfremmestrategi for 2020 og frem

Bred inddragelse i strategiarbejdet:

- Følgegruppe (vidensinstitutioner, brancheorganisationer, kommuner)
- BRN
- KKR
- Region Nordjylland
- Strategi-workshop 28/3 (aktører og virksomheder)
- Dialogmøde 9/4 (politikere, aktører og virksomheder)

At den nye decentrale erhvervsfremmestrategi sætter retning og nyder opbakning bredt blandt nordjyske aktører, herunder virksomheder, politikere, vidensinstitutioner, arbejdsmarkedsaktører og erhvervsfremmeaktører

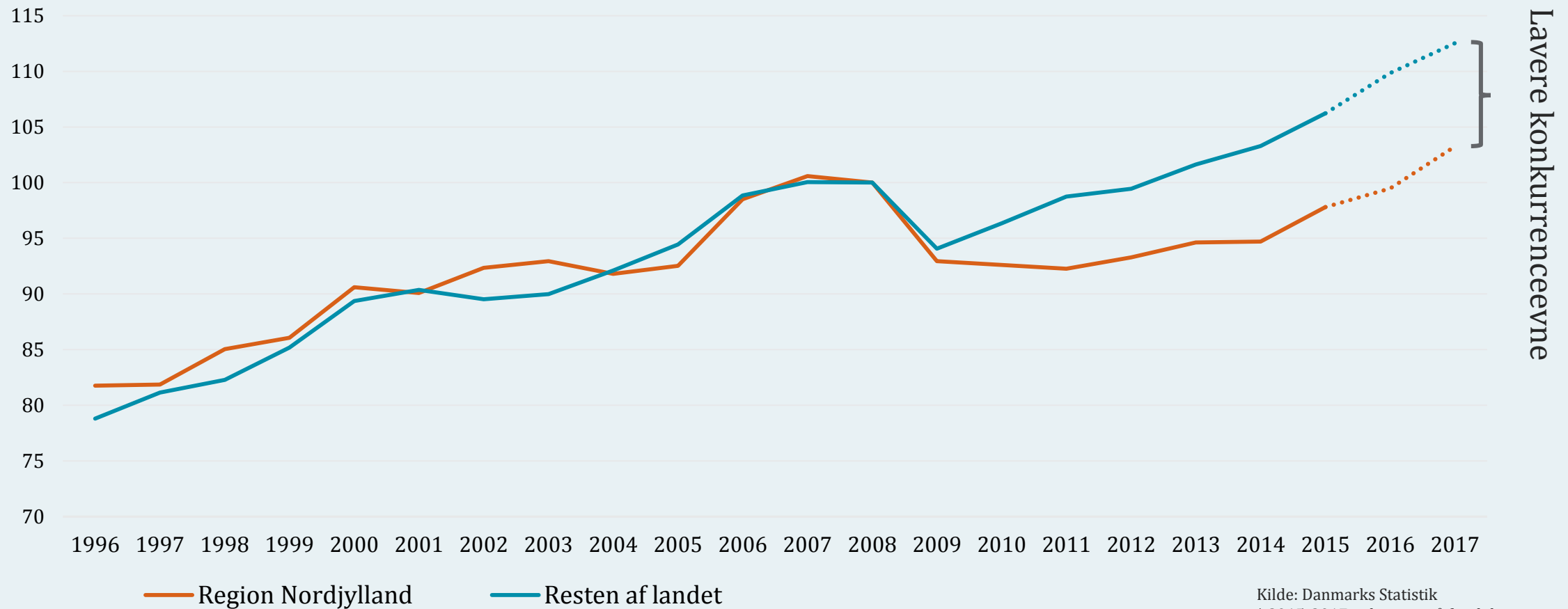
Nordjysk udkast til strategi og prioriteringer

- Nordjysk indspil til den decentrale erhvervsfremmestrategi fra 2020

HOVEDUDFORDRING

Lav produktivitet

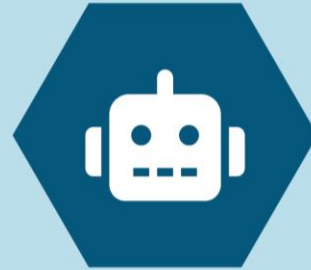
Udvikling i bruttoværditilvæksten for private erhverv 1996 til 2017, faste priser 2010 (2008=100)

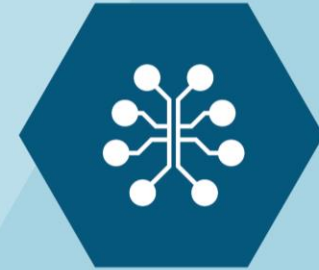
Centrale vækstdrivere

Kvalificeret arbejdskraft
og social inklusion

Digitalisering
og automatisering

Innovation og
ny teknologi

Internationalisering

Grøn omstilling

Iværksættereri

#1: Kvalificeret arbejdskraft

Antal forgæves rekrutteringer, sep. 2018 - feb. 2019

Forgæves nordjyske rekrutteringer:

- STEM-kompetencer: **32 %**
- Øvrige kompetencer: **26 %**

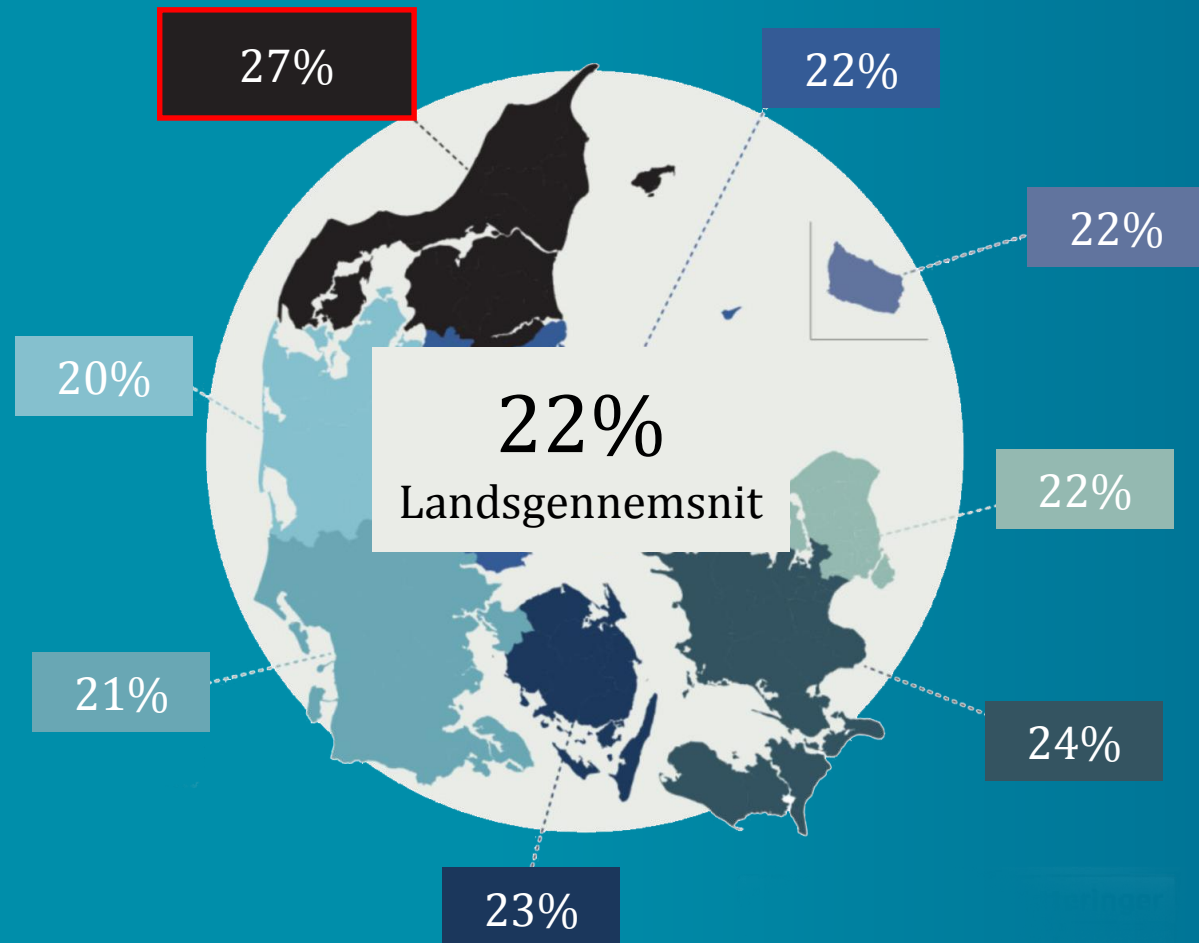
Forgæves nordjyske STEM-rekrutteringer fordelt på uddannelsesniveau:

- Faglærte: **35 %**
- Højtuddannede: **23 %**

20 % af nordjyske STEM-jobopslag vedrører IKT-kompetencer (mest efterspurgte STEM-kompetence)

Desuden, mangel på ca. 5000 faglærte i 2025

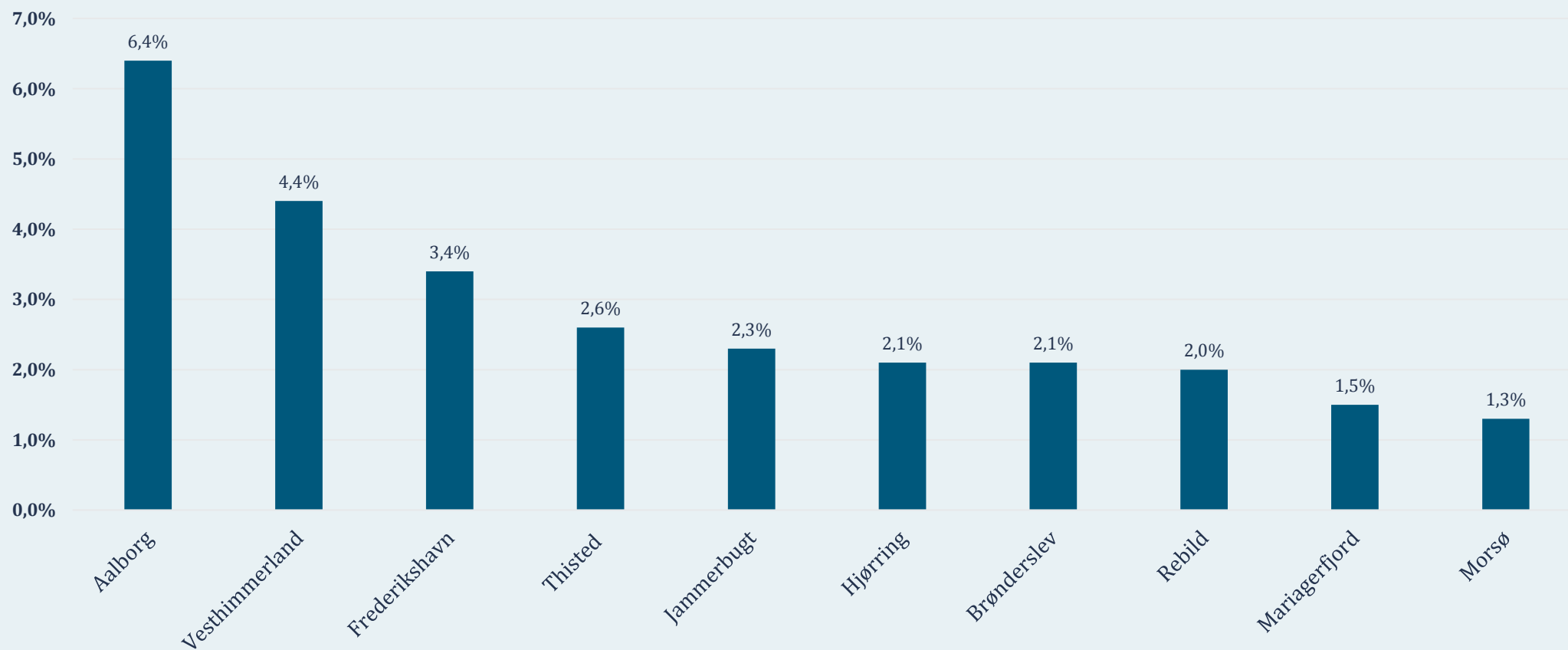
*STEM = (Science-Technology-Engineering-Mathematics)

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, 2019 og Børsen

Kvalificeret arbejdskraft

Ledighed, Højtuddannede (LVU) i Nordjylland

Potentialer

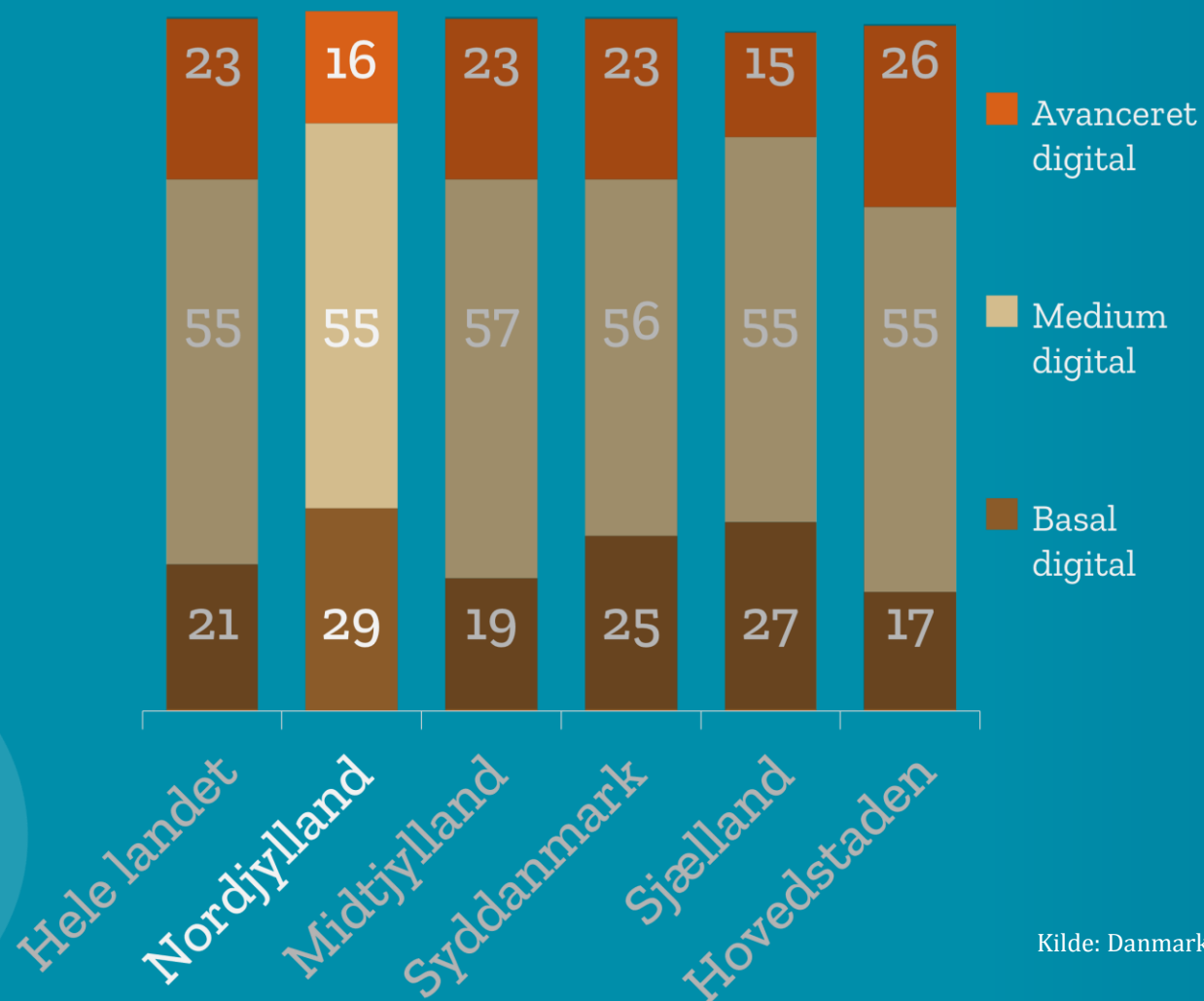
Forskellige indsatser i bredt samarbejde mellem *erhvervsfremme-, beskæftigelses- og uddannelsesaktører*

- Sikre bedre match mellem virksomheder og ledige/dimittender
- Gøre det mere attraktivt at tage job i nordjyske virksomheder
- Flere praktikpladser
- Efteruddannelse og opkvalificering
- Uddanne flere med efterspurgte kompetencer
- Attraktiv bosætning
- Mv.

#2: Digitalisering

Grad af digitalisering, andel virksomheder

Kilde: Danmarks Statistik og Region Nordjylland, 2017

Potentialer

Stærkt fundament

- AAU, Danmarks stærkeste IT Universitet – en styrke vi skal udnytte bedre!
- Stærke IKT service- og konsulentvirksomheder

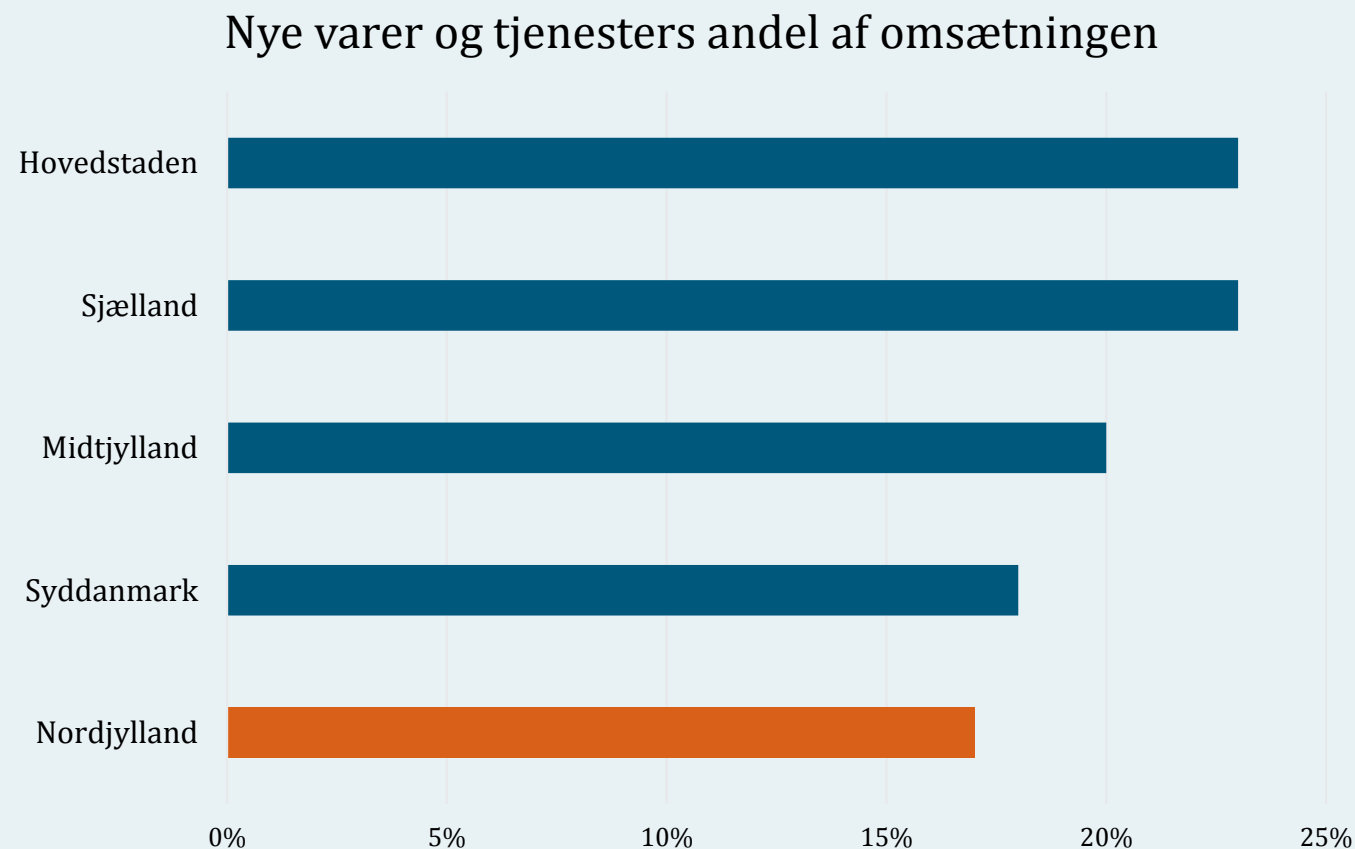
Indsatser

- Bedre fastholdelse af IKT-uddannede
 - Sikre dem ansættelser i de nordjyske virksomheder.
- Bedre rådgivning til bredden af virksomheder – inden for alle digitaliseringsniveauer

#3: Innovation og ny teknologi

- Nordjyske virksomheder investerer relativt lidt i forskning og udvikling
- Medvirker til lav andel af omsætning, der udgøres af nye varer og tjenester →

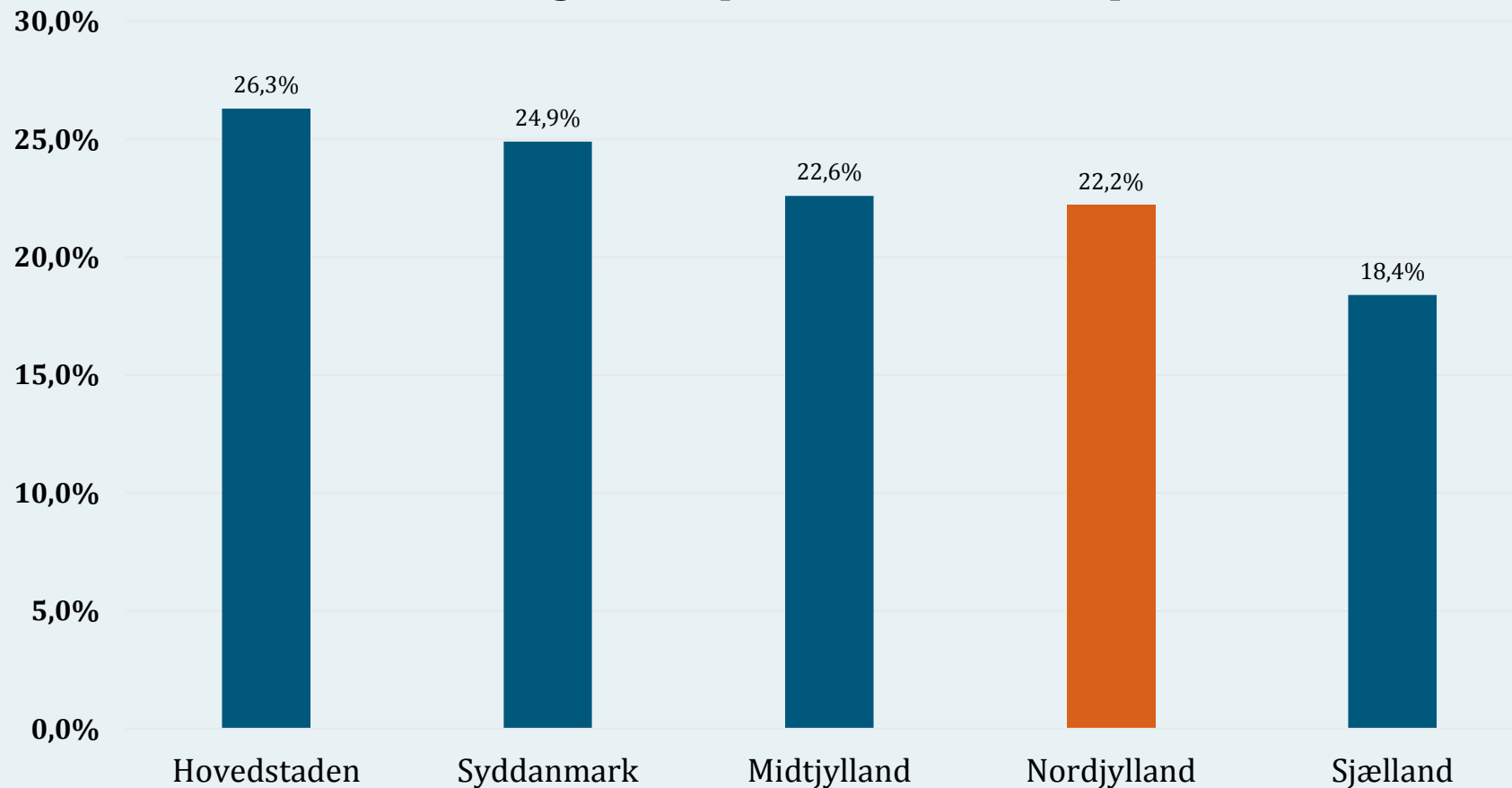
Potentialer

Indsatser

- Øge virksomhedernes innovations- og udviklingskompetencer
- Styrke ledernes *ambitioner* for udvikling og vækst
- Sikre adgang til risikovillig kapital
- Mv.

#4: Internationalisering

Andel af regionens produktion der eksporteres

Kilde: Region Nordjylland og Center for Regional- og Turismeforskning, 2018

Potentialer

Vi kan øge virksomhedernes internationalisering ved at sikre mere fokus på bl.a.;

- Adgang til nye eksportmarkeder, salgsagenter mv.
- Sourcing-aftaler (import)
- Udenlandske investeringer/ejerskab
- Internationalt vidensamarbejde
- Udstationering af medarbejdere
- Mv.

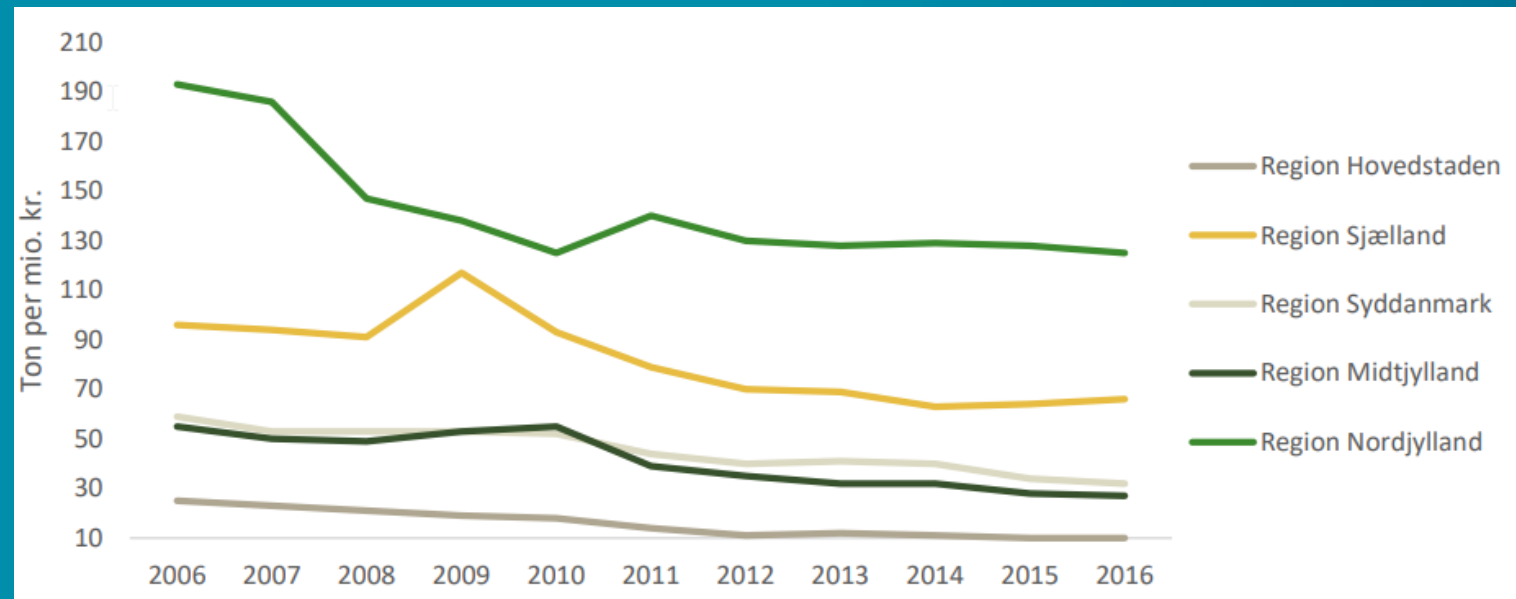
#5: Grøn omstilling

- Nordjyske virksomheder har større CO₂-udledning end resten af landet →

Desuden:

- Nordjysk industri har næstlaveste ressourceproduktivitet* i landet (DST)

CO₂ – udledningen (ton) per mio. kr. bruttoværditilvækst i erhvervene

Kilde: Danmarks Statistik, Data2go (RSD8) og Region Nordjylland, 2018

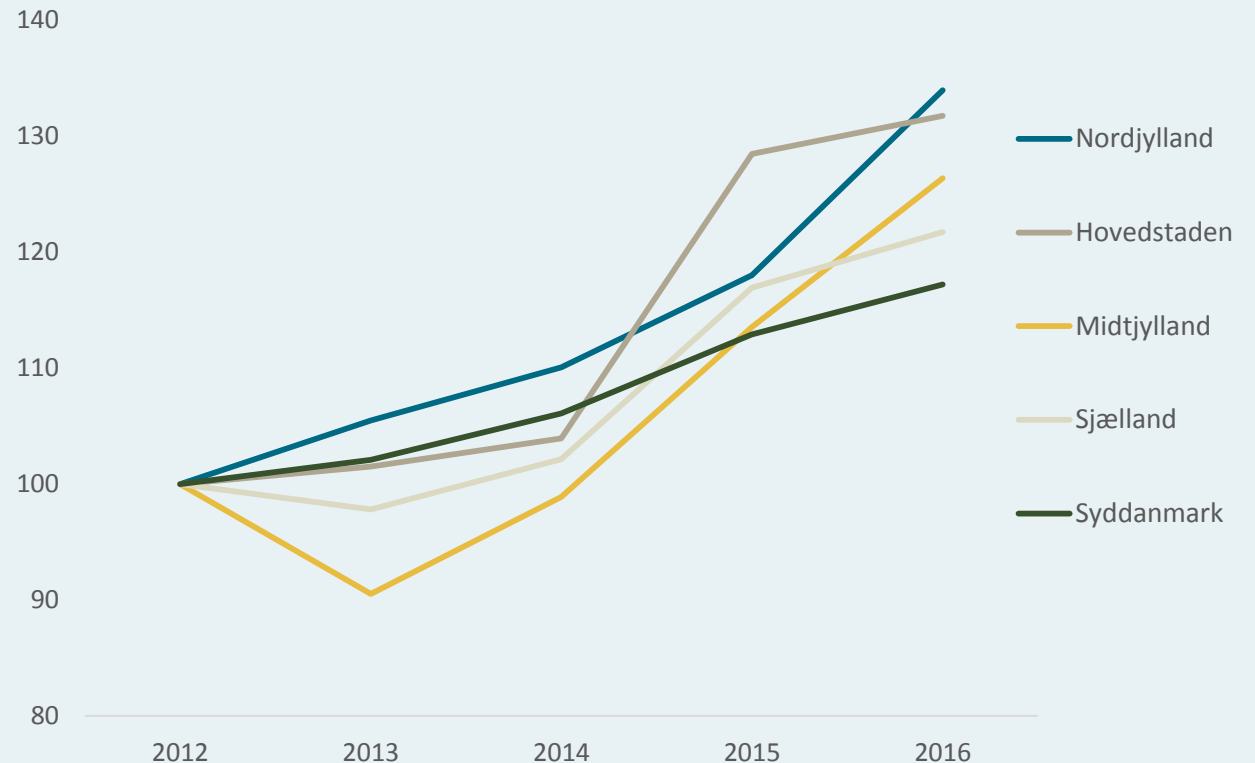
*værdiskabelse i fht. materialeomkostninger

Potentialer

Stærkt udgangspunkt!

- Nordjyske virksomheder største vækst i salg af grønne varer/tjenester →
- Stærk global tendens for mere bæredygtighed og grøn omstilling

Udviklingen i omsætning genereret fra salg af grønne varer og tjenester.

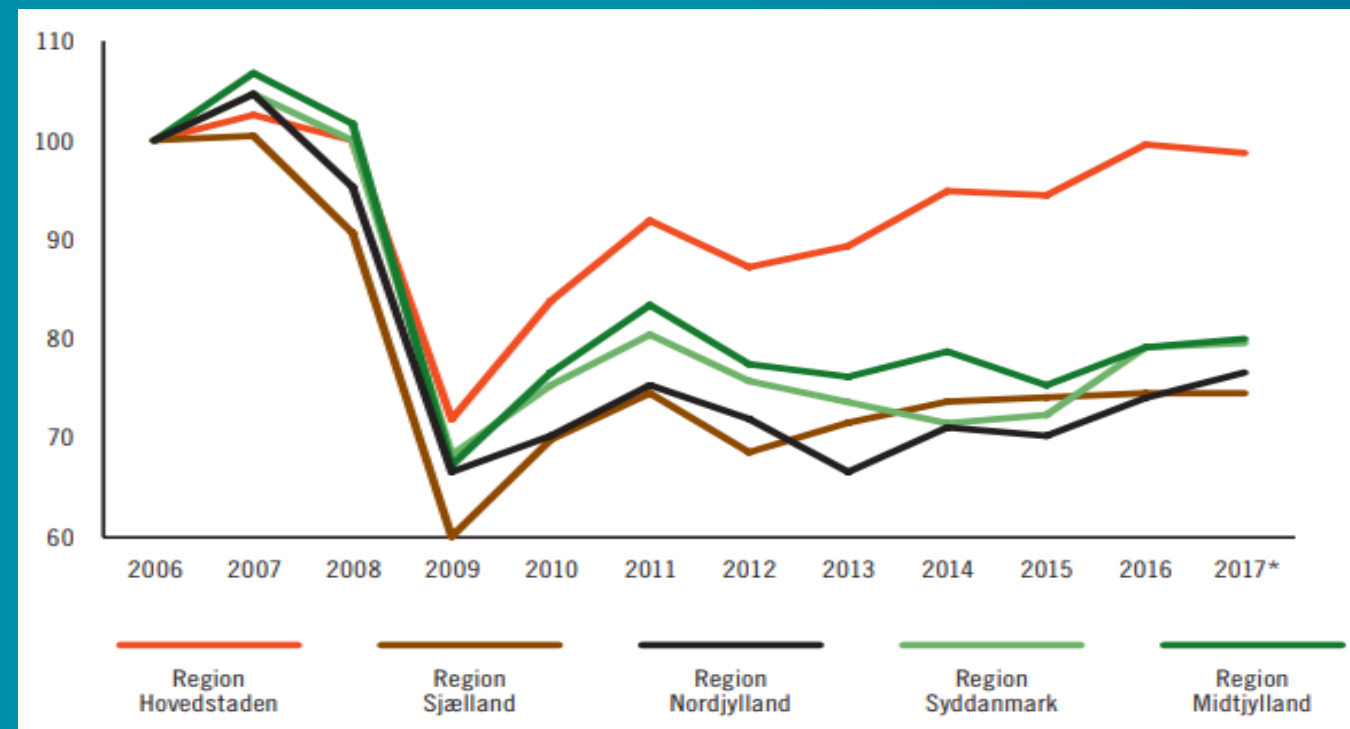

Kilde: Danmarks Statistik og Region Nordjylland, 2018
 2012 = Indeks 100

#6: Iværksætteri

- Færre nye virksomheder etableres i fht. de øvrige regioner, dog på nær region Sjælland →

Udvikling i antal reelt aktive nye virksomheder i regionerne

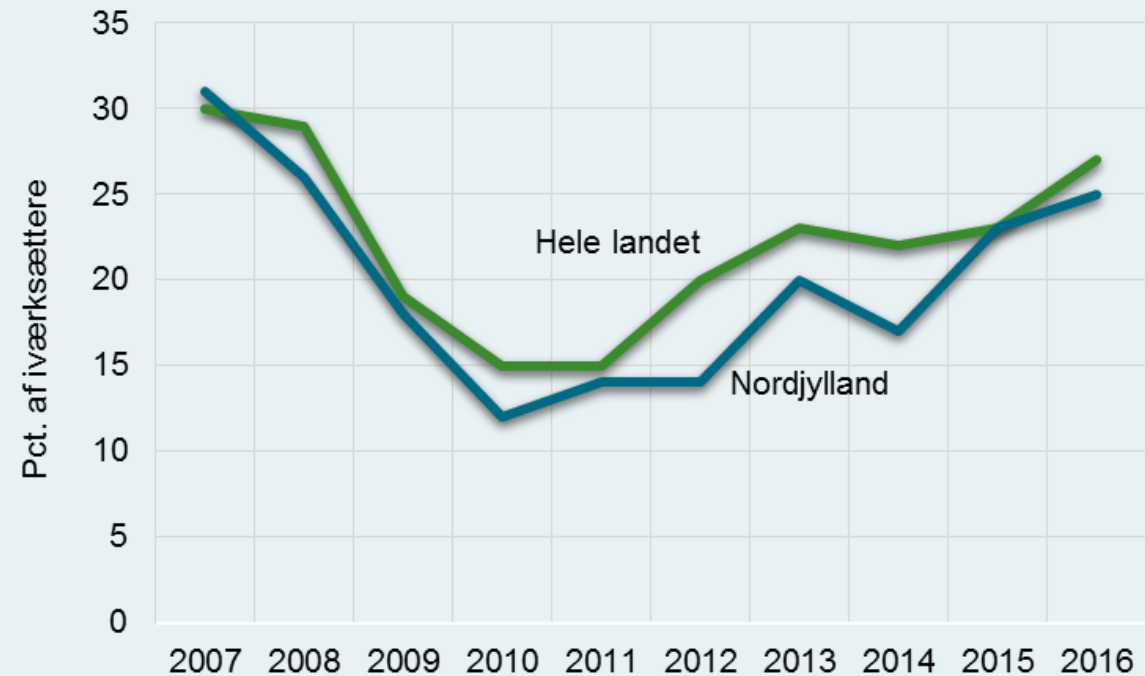

Kilde: Danmarks Statistik, eStatistik, Center for Vækstanalyse, 2018
 2006 = Indeks 100

Potentialer

- Andelen af vækstiværksættere nærmer sig landsgennemsnittet →
- Iværksættere sikrer konkurrence og innovation og er med til at øge produktiviteten
- Sikre forskellige indsatser for iværksætteri;
 - I uddannelser
 - Sparring og vejledning
 - Iværksætermiljøer
 - Kapital
 - Mv.

Andel vækstiværksættere

Kilde: Danmarks Statistik og Region Nordjylland, 2018

Det var de seks centrale vækstdrivere...

Nordjyske prioriteringer

Virksomhedsløft til bredden "vilje til at vækste"

Tilbud til bredden af virksomheder/iværksættere
(*særligt dem med vilje/ambitioner*) – hjælp til bl.a.:

- Digitalisering/automation
- Internationalisering
- Grøn omstilling
- Produktudvikling
- Ledelses- og organisationsudvikling
- Finansiering
- Mv.

Kvalificeret arbejdskraft

Sikre mere kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne

- Styrke samarbejde og indsatser på tværs af erhvervsfremme, uddannelses- og beskæftigelsesområderne
- Opkvalificering
- Rekruttering
- Sikre rette uddannelser
- Øge attraktiviteten for ansættelse i nordjyske virksomheder – også i yderkommunerne
- Mv.

Nordjyske styrkepositioner

Det smarte
IKT og digitalisering

Det grønne
Energi og grøn omstilling

Det blå
Maritim og fiskeri

Det attraktive
Turisme

ERHVERVSMÆSSIGE STYRKER – Hvordan bestemte brancher i regionen præsterer i forhold til at skabe vækst og udvikling i regionen – med særligt fokus på styrkelse af produktiviteten.

KOMPETENCEMÆSSIGE STYRKER – Om de uddannelsesmæssige kompetencer der efterspørges inden for branchen er til stede i regionen.

FORSKNINGSMÆSSIGE STYRKER – Forskningsområder i relation til de analyserede brancher, hvor forskere i regionen står stærkt og hvor der evt. er tradition for samarbejde med erhvervslivet.

STEDBUNDNE STYRKER – som et ekstra vigtigt parameter i udvælgelsen.

ERHVERVSMÆSSIGE STYRKER:

- Mange virksomheder inden for IKT-service og -konsulentvirksomhed.
- Markant vækst i både beskæftigelse og produktivitet de senere år.

KOMPETENCEMÆSSIGE STYRKER:

- Stort udbud af uddannelser som er relevante for IKT-sektoren – ikke mindst på AAU og UCN.

FORSKNINGSMÆSSIGE STYRKER:

- AAU: Forskningsmæssige styrker af relevans for IKT-sektoren.
- AAU har bredt samarbejde med IKT-virksomheder – og øvrige virksomheder.

ERHVERVSMÆSSIGE STYRKER:

- Stærk inden for fremstilling af energiteknologisk udstyr og anlæg.
- Højere beskæftigelsesandel inden for branchen end i resten af landet – og rummer mange vækstvirksomheder.

KOMPETENCEMÆSSIGE STYRKER:

- Høj andel af personer med relevante kompetencer og uddannelser fra særligt AAU

FORSKNINGSMÆSSIGE STYRKER:

- AAU har betydelige styrker inden for vedvarende energiformer, decentral kraftvarme og energiplanlægning.
- AAU, tradition for virksomhedssamarbejde på energiområdet.

ERHVERVSMÆSSIGE STYRKER:

- Stærk inden for havne, spedition og godshåndtering, skibsbygning, skibsfart og fiskeri. Bidrager i høj grad til at styrke produktiviteten og beskæftigelsesvæksten.
- “Skibsfart” ligger på 1. pladsen blandt 56 brancher ift. OECD’s forventninger til udviklingen i global efterspørgsel, mens hjælpetjenester ifm. transport ligger på en 4. plads.

KOMPETENCEMÆSSIGE STYRKER:

- Mange med en relevant uddannelsesbaggrund i arbejdsstyrken og fra stærke uddannelsesinstitutioner, bl.a. Martec og fiskeriuddannelsen på EUC Nordvest

FORSKNINGSMÆSSIGE STYRKER:

- AAU: Forskning i hav-vindmøller, havnebyggeri og -planlægning, satellitovervågning af skibe, IT-logistik i forhold til havne og shipping, samt i optimering af energiforbrug på skibe.
- DTU-Aqua i Hirtshals/Morsø: Forskning i fiskeri, fiskeriteknologi, energivenligt fiskeri, skaldyr mv.

ERHVERVSMÆSSIGE STYRKER:

- Turisme større betydning i Nordjylland i fht. resten af landet. I Nordjylland står turismen for 2,4 pct. af regionens samlede udbud af varer og tjenester – landsgennemsnit = på 1,9 pct.
- Turisternes tilfredshed ligger pænt over gennemsnittet for resten af landet.

KOMPETENCEMÆSSIGE STYRKER:

- En række relevante uddannelser på AAU og UCN med fokus både turisme og oplevelser.

FORSKNINGSMÆSSIGE STYRKER:

- AAU: Markant styrkeposition inden for turisme og oplevelsesøkonomi.
- Der er udviklet et tæt samarbejde imellem AAU og region, kommuner og virksomheder i fht. turisme og oplevelsesøkonomi.